OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

**Asiantuntijalausunto**
Laura Francke
Yksikön päällikkö
Opetushallitus
29.9.2026
OPH-6338-2026

# Asiantuntijalausunto Suomen liittymisestä koulutuksen eurooppalaiseen digitaali-infrastruktuurikonsortioon (EDU-EDIC)

**Opetushallitus kannattaa Suomen liittymistä koulutuksen digitaali-infrastruktuurikonsortioon (EDU-EDIC) perustajajäsenenä**. Konsortion tavoitteet vastaavat kasvatuksen ja koulutuksen järjestäjien esiin nostamiin kansallisiin haasteisiin ja vahvistavat kasvatuksen ja koulutuksen digitaalisen infrastruktuurin suvereniteettia. Opetushallitus pitää tärkeänä, että teknologisen kehittämisen rinnalla huomioidaan myös laadukkaiden pedagogisten ratkaisujen ja toimintakäytäntöjen kehittäminen.

Sekä Opetushallitus että kasvatuksen ja koulutuksen järjestäjät käsittelevät merkittäviä määriä lasten, heidän huoltajien sekä henkilöstön henkilötietoja. Digitalisaation lainsäädäntö on laaja ja osittain vaikeatulkintainen kokonaisuus. Tulkinnanvaraisuus ja ratkaisukäytännön puute aiheuttavat osaltaan epävarmuutta siitä, minkälaisia vaatimuksia kasvatuksen ja koulutuksen järjestäjien tulisi asettaa digitaalisille järjestelmille, oppimisympäristöille ja esimerkiksi tekoälypalveluille. Vastaavasti tuotteiden ja palveluiden valmistajat ja tarjoajat eivät välttämättä tunne järjestäjiä koskevan pakottavan lainsäädännön sisältöä ja sen erityiskysymyksiä, mikä puolestaan hidastaa ja vaikeuttaa tuotekehitystä toimialan tarpeita vastaavaksi.

**Ehdotettu eurooppalainen yhteistyö voisi tarjota kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle merkittäviä mahdollisuuksia kehittää digitaalista infrastruktuuria sekä vahvistaa riippumattomuutta ja toimintavarmuutta**. Lisäksi se vähentäisi kasvatuksen ja koulutuksen järjestäjien päällekkäistä kehittämistyötä. Opetushallitus kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että ehdotuksesta ei käy vielä konkreettisesti ilmi, mitä tavoitteiden toteuttaminen käytännössä tarkoittaisi kasvatuksen ja koulutuksen järjestäjien, eli esimerkiksi kuntien, kuntayhtymien sekä yksityisten järjestäjien näkökulmasta.

**Opetushallituksen näkökulmasta on tärkeää, että digitaalisen infrastruktuurin kehittämisessä huomioidaan koko kasvatuksen ja**

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

**Asiantuntijalausunto**
Laura Francke
Yksikön päällikkö
Opetushallitus
29.9.2026
OPH-6338-2026

**koulutuksen toimiala**. Toimiala kattaa varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen, lukiokoulutuksen, ammatillisen koulutuksen, tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen, taiteen perusopetuksen, vapaan sivistystyön sekä korkeakoulutuksen. Kirjelmässä viitataan opetukseen ja koulutukseen, mutta jää epäselväksi, miten muut koulutusasteet on tarkoitus huomioida EDU-EDICin toiminnassa. Tätä olisi tärkeää selkeyttää.

Kirjelmän mukaan konsortio keskittyy koulutuksen teknisen infrastruktuurin rakentamiseen, ja koulutuksen järjestämiseen liittyvät linjaukset kuuluvat EU jäsenmaiden kansalliseen toimivaltaan. **Opetushallitus pitää tätä toimivallan jakoa perusteltuna ja tärkeänä lähtökohtana myös konsortion toiminnan jatkovalmistelussa**. EDU-EDIC konsortion toiminnan tulee tukea digitaalisen infrastruktuurin kehittämistä siten, että kasvatuksen ja koulutuksen järjestämistä, sisältöjä ja muita koulutuspoliittisia ratkaisuja koskeva toimivalta säilyy jäsenvaltioilla.

Opetushallitus näkee konsortiossa potentiaalisia mahdollisuuksia sen tuottamien kansallisten palveluiden kehittämiselle. Opetushallitus ylläpitää kansallisia digitaalisia palveluita, tietovarantoja ja rekistereitä osaamisen kehittämiseen ja todentamiseen (Opintopolun palvelukokonaisuus) sekä vastaa opiskelijavalintojen toteuttamisesta. Kokonaisuus kattaa esimerkiksi kaikenikäisten oppijoiden henkilötietoja, kuten osallistumistietoja sekä arvosana- ja tutkintotietoja. **Konsortion työ voi tukea Opetushallituksen palveluiden kehittämistä eurooppalaisten tavoitteiden suuntaisesti ja vahvistaa niiden käyttöä myös rajat ylittävissä tilanteissa**.

Niin **ikään Erasmus+ ohjelma voi toimia merkittävässä roolissa tukien niin kansallista kuin eurooppalaista digitaalista suvereniteettia kasvatuksen ja koulutuksen alalla.** Samalla sillä voidaan edistää eurooppalaisten arvojen mukaista kasvatuksen ja koulutuksen digitaalista infrastruktuuria myös osana resilienssiä. Opetushallitus edistää myös koulutusvientiä ja tekee yhteistyötä EdTech-yritysten kanssa, joten tätä yhteistyötä voidaan hyödyntää myös konsortion työssä.

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

**Asiantuntijalausunto**
Laura Francke
Yksikön päällikkö
Opetushallitus
29.9.2026
OPH-6338-2026

Opetushallitus pitää yhteentoimivuutta konsortion työn keskeisenä edellytyksenä. Yhteiset tiedonvaihto- ja integraatiostandardit sekä luotettava digitaalisen identiteetin hallinta mahdollistavat sujuvat tietovirrat eri toimijoiden välillä ja yli kansallisten rajojen. **Opetushallitus korostaa, että konsortion ratkaisut tulee rakentaa yhteentoimiviksi olemassa olevien kansallisten ratkaisujen ja muun EU-tason kehityksen kanssa.** Yhteentoimivuuden edistäminen on ollut Suomelle keskeinen tavoite myös eurooppalaisessa korkeakouluyhteistyössä.

**Opetushallitus esittää, että sen rooli konsortion työssä ja rahoitusten hakemisessa määritellään selkeästi yhdessä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa**. Samalla on tarpeen sopia jäsenyyteen liittyvistä resursseista, ja erityisesti siitä, miten konsortiolle osoitettavat kaksi henkilötyövuotta katetaan ja kohdistuuko niitä Opetushallitukseen.

**Opetushallitus**
Hakaniemenranta 6, PL 380, 00531 Helsinki
+358 29 533 1000, kirjaamo@oph.fi
www.oph.fi, Y-tunnus: 2769790-1